

sieci” 1 1

49% dzieci korzysta z sieci we własnym pokoju, 33% używa do łączenia telefonów komórkowych lub innych urządzeń mobilnych (takich jak np. smart phone). Dostęp za pomocą urządzeń mobilnych ma jedno na pięć dzieci w Norwegii, Wielkiej

Zapytano je, czy napotkała zagrożenia w sieci, a następnie czy je to zaniepokoiła. Sformułowanie „zaniepokoiła” zdefiniowano jako: „sprawiła, że zrobiła si im nieprzyjemnie, zdenerwowała si lub poczuła, że nie powinny być tego zobaczyły. Uzyskano odpowiedzi, które różni si dla dzieci o różnym wieku i pał, dla krajów oraz dla poszczególnych rodzajów zagrożenia, dlatego wszelkie uogólnienia wymagaj ostrożnego podejcia.

f 12% europejskich 9-16-latków deklaruje, że co w Internecie zaniepokoiła je lub sprawiła, że zrobiła si im nieprzyjemnie.

f Starsze nastolatki cztery razy częściej niż najmłodsze dzieci widziały pornografię w sieci i poza nią, a także obrazy, które widziały, były bardziej jednoznaczne. Jednak to młodsze dzieci bardziej się niepokoją i przejmują widokiem obrazów i treści związanych z seksem.

f 53% dzieci, które zaniepokoiły się tym, że zobaczyły w sieci obrazy związane z seksem, powiedziały o tym komu ostatnim razem, gdy to się wydarzyło: 33% powiedziało o tym koledze, 25% - rodzicom. Jednak 25% dzieci po prostu przestało przez pewien czas korzystać z Internetu, a niektóre zmieniły ustawienia filtrów lub ustawienia dotyczące kontaktów.

Cyberbullying

f Analizując rozmiary napaństwa w sieci (cyberbullying) stwierdzono, że 6% dzieci w wieku 9-16 lat otrzymało przykre lub złe wiadomości, a 3% samemu wysłało tego rodzaju wiadomości innym. Ponad połowa z nich to dziewczynki.

f 91% z nich to dziewczynki.

Osobiste spotkania z nieznajomymi poznanymi w Internecie

- f* Najczęściej wymieniana przez dzieci ryzykowna aktywność w Internecie to komunikowanie się z nieznajomymi ludźmi, których wcześniej nie poznała osoba dziecka. 30% korzystających z Internetu europejskich dzieci w wieku 9-16 lat komunikowało się w przeszłości z kimś niespotkanym wcześniej osobie dziecka (poza sieć). Taka aktywność może być ryzykowna, może jednak też być formą zabawy.
- f* Znacznie rzadziej dzieci spotykają się osobie dziecka z nowopoznanymi w Internecie. 9% dzieci spotkało się z kimś poznanym w Internecie poza siecią (osobie dziecka). Spotkanie tego rodzaju zaniepokoiło 1% wszystkich dzieci - czyli co dziesiąte dziecko w

z Internetu. Jednak cz ę ę dzieci podaje, że lekcewa ży rady swoich rodziców odno nie Internetu: 29% - troch ę , 8% - bardzo.

- f Mniej ni * po áwa dzieci (44%) my li, że rodzicielska ochrona ogranicza to, co robi online, 11% s dzi, że nawet bardzo ogranicza. Dzieci z niektórych krajów (np. Turcji, Irlandii czy Bu ęarii) czuj si ograniczane przez rodziców bardziej ni * dzieci z innych krajów (np. W gier czy Holandii). 15% dzieci chce, by ich rodzice troch lub du ęo wi cej dla nich robili w zwi zku z Internetem, a 12% dzieci wola áby, by ich rodzice robili w tym zakresie mniej.
- f Wielu rodziców (73%) ma przekonanie, że ich dzieci raczej lub na pewno nie do wiadz niczego niepokoj ce go w ci gu najbli *szego pó áoku.

Inne (ród á wsparcia dla bezpiecze stwa w Internecie

- f Prawie po áwa dzieci podaje, że ich nauczyciele wsparli je na wiele sposobów w sytuacji, gdy prosi á o pomoc w sprawie swoich problemów z Internetem, a 73% dzieci twierdzi, że nauczyciele u żyli przynajmniej jednego z tych sposobów.
- f Pomoc nauczycieli zale ży od wieku dzieci: nauczyciele anga ęuj si najmniej w problem y z korzystaniem z Internetu przez dzieci w wieku 9-10 lat.
- f Odsetek nauczycieli wspieraj cych dzieci w ich problemach z Internetem zmienia si zale nie od kraju: od wysokiego 97% w Norwegii do niskiego 65% we W ászach.
- f Trzy czwarte (73%) dzieci twierdzi, że ich koledzy okazali wsparcie lub

pomogli im w korzystaniu z Internetu przynajmniej na jeden z pi ciu wskazanych sposobów.

- f Koledzy pomagaj raczej w praktyczny sposób: zrobi ü co lub znale (ü w Internecie, gdy pojawia si trudno ü
- f 44% dzieci podaje, że ich koledzy doradzili im w sprawie bezpiecznego korzystania z Internetu, a 35% dzieci podaje, że udzieli á takich porad swoim kolegom.
- f Zestawiaj c wszystkie (ród á porad odno nie bezpiecze stwa online nale ży przyj ü że najwi cej dzieci otrzymuje od rodziców (63%), mniej od nauczycieli (58%), a jeszcze mniej od rówie ników (44%).
- f Ale starsze nastolatki i dzieci z rodzin o niskim statusie spo áczno-ekonomicznym otrzymuj wi cej od nauczycieli ni *od rodziców.
- f Warto zauwa ży ü *ŠW!Çu ,Qa!} X` €

niewiele dzieci podaje, że zaniepokoiła się lub doznała przykroci w wyniku swoich doświadczeń online. Przyszła polityka powinna być więc ukierunkowana na zasoby i poradnictwo tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, czyli zwłaszcza na młodsze dzieci korzystające z Internetu. Naprawdę konieczne jest dodanie nowego celu w polityce podnoszenia wiadomości i wsparcia: wypracowanie standardów dopasowanych do potrzeb znacznie młodszych użytkowników Internetu, szczególnie tych ze szkół podstawowych.

f By uzyskać pewno, że dzieci osiągną minimum podstawowych standardów oraz zapobiec izolacji cyfrowej dzieci bez umiejętności internetowych, nauczanie cyfrowych i internetowych umiejętności wymaga ciągłej uwagi oraz aktualizowania w zakresie: ćwiczenia, charakterystyk bezpieczeństwa internetowego oraz korzystania z dostępnych aplikacji. Powinno ono również obejmować poszerzenie repertuaru aktywności podejmowanych przez dzieci, ponieważ wiele z nich słabo wykorzystuje możliwości kreatywnych zachowań online.

f Co więcej, ponieważ mniej niż połowa 9-16-latków jest zadowolona z poziomu treści dostępnych dla nich online (a jeszcze mniej spośród młodszych dzieci), wszyscy działający w polityce Internetu powinni zapewnić wiarygodne treści pozytywne i odpowiednie dla wieku dzieci. Dotyczy to szczególnie niektórych grup językowych.

Uwagi dotyczące metodologii badania

f Niniejszy raport został opracowany przez naukowców projektu EU Kids Online, koordynowanego przez LSE. W skład sieci wchodzi zespół badaczy oraz doradcy i przedstawiciele zainteresowanych instytucji i organizacji z każdego z 25 krajów, a także międzynarodowy zespół doradców.

f Wstępne dane z badania przedstawiono na Forum Bezpiecznego Internetu dnia 21.10.2010. Niniejszy raport przedstawia pełne dane z badań kwestionariuszowych przeprowadzonych w 25 krajach.

f Kraje biorące udział w badaniu EU Kids Online to: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania i Włochy. O ile nie zaznaczono inaczej, wyniki stanowią średnie ważone dla wszystkich krajów.

f Jak wiadomo, badanie i pomiar bardzo osobistych lub przykrych aspektów doświadczeń u dzieci są wyjątkowo trudne. Badanie EU Kids Online zostało przeprowadzone w formie wywiadów bezpośrednich (twarz w twarz) w domach dzieci. Członkowie kwestionariusza zawierającego pytania szczególnie osobistej i delikatnej natury dziecko wypełnia samodzielnie, aby uniknąć dyskomfortu związanego z przysyłaniem ich przez rodzica, innych członków rodziny czy ankietera.

f Pełny opis metodologii, organizacji i przebiegu badania, materiały techniczne szczegółowo

zasady etyczne s dost pne na stronie
www.eukidsonline.net.

†

Kontakt w Polsce:

Lucyna Kirwil
Katedra Psychologii Spo ężnej
Szko ła Wy ęższa Psychologii Spo ężnej
Chodakowska 19/31, 03-815 Warszawa
EU Kids Online II – PL
E-mail: lucyna.kirwil@swps.edu.pl